

ACTUEEL

2010

2

Pensioenmagazine voor (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden

PENSIOENPLANNING

**EXTRA PENSIOEN:
HOE DOET U DAT?**

NIEUWS

FINANCIËLE POSITIE PNO MEDIA

DRUK BEZIG

PENSIOENFONDSEN ZIJN VEEL IN HET NIEUWS MET LAGE DEKKINGSGRADEN. COMMUNICEREN OVER DE ONZEKERHEDEN EN RISICO'S DIE MET PENSIOEN GEPAARD GAAN, IS ECHTER GEEN SINECURE. DE PENSIOENECTOR IS DRUK BEZIG HET VERTROUWEN TE HERWINNEN DOOR BETER TE COMMUNICEREN. WANT ONS PENSIOENSTELSEL, MET COLLECTIVITEIT EN SOLIDARITEIT ALS VOORNAAMSTE KENMERKEN, IS DE MOEITE WAARD OM TE BEHOUDEN.

INHOUD

8 Wordt u 65? Wat nu?

Straks wordt u 65 jaar! Uw verjaardag is dan wel heel bijzonder, want u krijgt recht op een welverdiend pensioen. Wel zijn er nog een paar zaken waar u uw gedachten over moet laten gaan. Wij zetten de mogelijkheden voor u op een rijtje.

12 Extra pensioen: hoe doet u dat?

Wat is dat toch met pensioen? Op het moment dat mensen hun pensioen nog kunnen verbeteren, verdiepen ze zich er niet in. Als het pensioen eenmaal nadert, neemt de interesse juist toe. Maar dan is het vaak te laat.

EN VERDER

De 11 meest gestelde vragen over het verlagen van pensioenen	4
Er is wat aan de hand met uw pensioen	6
Pensioenproduct voor zzp-ers	14
VGOmedia wil meer zeggenschap	15

COLOFON

De Actueel is een uitgave van Coöperatieve Media Pensioen Diensten U.A. (MPD) in opdracht van Stichting Bedrijfstakpensioenfondsen voor de Media PNO. MPD is uitvoerder van de pensioenregelingen van PNO Media.

Pensioenfonds PNO Media

Bezoekadres

Schuttersweg 10, Hilversum

Postadres

Postbus 1340

1200 BH Hilversum

T 035 625 92 00

E secretariaat@mpd.nl

W www.pnomedia.nl

Ik wil meer informatie over:

Pensioenopbouw/-berekeningen

035 625 92 90

Pensioenuitbetalingen

035 625 93 00

Registratie van uw persoonsgegevens

035 625 93 20

Spaarloon PNO Media

035 625 93 00

Ik wil contact met de afdeling:

Directie/secretariaat

035 625 92 11

Relatiebeheer (voor werkgevers)

035 625 92 30

Deze Actueel beschrijft de laatste ontwikkelingen rondom uw pensioenregeling en is met de grootst mogelijke zorg samengesteld. Omwille van de leesbaarheid gaan wij niet op ieder detail van de regeling en ontwikkelingen in; u kunt aan deze Actueel dan ook geen rechten ontleen. De officiële tekst van de pensioenregeling die op u van toepassing is, kunt u vinden in het pensioenreglement. Deze kunt u bij ons opvragen of downloaden via onze website www.pnomedia.nl.

FINANCIËLE SITUATIE PNO MEDIA

DE DEKKINGSGRAAD VAN PNO MEDIA

STOND 30 NOVEMBER 2010 OP

94% EN LAG DAARMEE VOOR OP

HET MINIMAAL HAALBARE PAD VAN

HET HERSTELPLAN.

Ook als de dekkingsgraad van PNO Media lager is dan 100% worden de pensioenen gewoon uitbetaald. In het herstelplan streven we naar een groei van de dekkingsgraad naar minimaal 104,3% in 2013. Als de dekkingsgraad van PNO Media achterblijft bij het uitgestippelde minimale pad van het herstelplan, dan moeten we extra maatregelen overwegen. Bij een dekkingsgraad lager dan 100%, zijn waardeoverdrachten niet mogelijk.

Toeslagverlening en verlagen van pensioenen

Het laten meegroeien van pensioenen met de inflatie heet 'toeslagverlening'. Uitgekeerde en opgebouwde pensioenen groeien per 1 januari 2011 niet mee met de inflatie. Ook in 2009 en 2010 zijn de pensioenen niet verhoogd met een inflatiecorrectie. De maximale geregistreerde achterstand in toeslagverlening voor een pensioendeelnemer bedraagt op 1 januari 2011: 7,29%. Als de dekkingsgraad op 31 december 2010 lager is dan geraamd in het herstelplan, bestaat de kans dat PNO Media de pensioen in 2012 moet gaan korten (verlagen).

Hogere levensverwachting

Dat de dekkingsgraad afgelopen zomer is gedaald, komt onder meer door de hogere

levensverwachting. Nederlanders leven gemiddeld steeds langer. Dat is op zich goed nieuws, maar betekent ook dat pensioenfondsen meer kapitaal nodig hebben om de pensioenen te kunnen (blijven) betalen. Eind oktober 2010 heeft dit geleid tot een herwaardering van de pensioenverplichtingen. Dit kostte PNO Media 2,3%-punt aan dekkingsgraad. Door een zelfde herwaardering eind 2009 moest de dekkingsgraad ook al 5,1%-punt inleveren. Per saldo heeft de sterk gestegen levensverwachting PNO Media binnen een jaar zo'n 7,4%-punt dekkingsgraad gekost.

Ontwikkeling dekkingsgraad

In 2010 schommelde de dekkingsgraad van PNO Media flink. In maart en april werd een stand genoteerd van 97%, ruim boven het in het herstelplan uitgestippelde pad. Eind augustus bereikte de dekkingsgraad het laagste niveau van dit jaar met 90%. De schommelingen waren het directe gevolg van het grillige verloop van de financiële markten afgelopen zomer. Het gebrek aan vertrouwen in de financiële huishouding van diverse Europese lidstaten en de angst voor een economische terugslag, speelden daarin een belangrijke rol. Het pensioenvermogen van PNO Media is tot en met november 2010 gestegen tot 3,2 miljard euro. Omdat de pensioenverplichtingen (huidige en toekomstige pensioenuitkeringen) nog harder zijn gestegen, tot 3,4 miljard euro, is de dek-

Ontwikkeling dekkingsgraad PNO Media

Periode	Dekkkingsgraad
December 2008	88,1%
December 2009	98,1%
Januari 2010	95,3%
Februari 2010	94,2%
Maart 2010	97,6%
April 2010	96,7%
Mei 2010	91,7%
Juni 2010	90,8%
Juli 2010	93,2%
Augustus 2010	89,8%
September 2010	92,4%
Oktober 2010	92,4%*
November 2010	94,1%

* Vanaf oktober 2010 houdt PNO Media bij de berekening van de dekkingsgraad rekening met een bijgestelde hogere levensverwachting. Zonder deze verzwaaring van de sterftegrondslagen zou de dekkingsgraad 2,3%-punt hoger zijn uitgekomen.

kingsgraad verslechterd ten opzichte van afgelopen voorjaar. Een lage rentestand en de genoemde hogere levensverwachting zorgen voor de toename van de pensioenverplichtingen. De laatste maanden herstelt de dekkingsgraad zich. De actuele stand van de dekkingsgraad kunt u maandelijks volgen via onze website: www.pnomedia.nl.

Als de dekkingsgraad op 31 december lager is dan geraamd in het herstelplan, bestaat de kans dat PNO Media de pensioenen in 2012 moet gaan korten.

DE 11 MEEST GESTELDE VRAGEN OVER HET VERLAGEN VAN PENSIOENEN

1

Gaat PNO Media de pensioenen korten?

Het besluit hierover neemt het bestuur van PNO Media in het eerste kwartaal van 2011. Dat heeft te maken met de evaluatie van het herstelplan in januari 2011. De Nederlandsche Bank (DNB) maakte op 12 december jl. bekend dat zij op basis van die evaluatie PNO Media kan opleggen aanvullende maatregelen te nemen. Zelfs als de dekkingsgraad op 31 december 2010 op of boven het minimaal haalbaar pad (93,4%) van het herstelplan ligt. Valt de dekkingsgraad te laag uit, dan zal PNO Media eerst via andere maatregelen proberen tot een oplossing te komen. Zoals het verhogen van de premie en het niet jaarlijks verhogen van de pensioenen. Als dit te weinig bijdraagt aan het herstel van de dekkingsgraad, dan kan PNO Media het korten (verlagen) van pensioenen niet uitsluiten. Het verlagen van pensioenen wordt gezien als uiterste noodmaatregel.

2

Wanneer wordt bekend of PNO Media de pensioenen gaat korten?

Wanneer besloten wordt tot korten, gaat de maatregel niet direct in maar op zijn vroegst op 1 april 2012. Mocht de dekkingsgraad in 2011 voldoende herstellen, dan hoeft de voorgenomen kortingsmaatregel niet te worden uitgevoerd. Als PNO Media in het eerste kwartaal van 2011 besluit tot korten, dan brengen wij u hiervan zo spoedig mogelijk per brief op de hoogte.

3

Hoeveel gaan de pensioenen omlaag?

Er bestaat een kans dat de pensioenen omlaag gaan als uit de herstelplanevaluatie blijkt dat de dekkingsgraad van PNO Media onvoldoende herstelkracht heeft. Stel dat uit de herstelplanevaluatie blijkt dat PNO Media een minimale dekkingsgraad nodig heeft van 95% om op tijd op de minimaal vereiste dekkingsgraad van 104,3% uit te komen. Is de werkelijke dekkingsgraad, de verhouding tussen vermogen en verplichtingen, op dat moment 92% dan moet PNO Media de pensioenen – op basis van de huidige regels – met ongeveer 3% (95% minus 92%) korten. Bij een lagere dekkingsgraad is het percentage waarmee de pensioenen moeten worden verlaagd hoger.

Het besluit over het korten van pensioenen neemt het bestuur van PNO Media in het eerste kwartaal van 2011.

4

Wat merk ik als gepensioneerd van het korten van pensioenrechten?

Als PNO Media de pensioenen met bijvoorbeeld 3% verlaagt, dan vermindert uw bruto pensioen-uitkering met 3%. Deze korting geldt alleen voor het pensioen dat u ontvangt van PNO Media en niet voor uw AOW-uitkering.

5

Wat merk ik als werknemer van het korten van pensioenaanspraken?

U als werknemer bouwt pensioen op bij PNO Media en merkt het korten niet direct in uw portemonnee. U krijgt immers nog geen uitkering. Wel wordt u op papier armer, want het opgebouwde pensioen wordt lager. In betere tijden kan PNO Media de gekorte pensioenaanspraken weer compenseren. Als de korting is goedge maakt voordat u met pensioen gaat, merkt u uiteindelijk niets van de korting. Lukt het niet om de korting te compenseren voordat u met pensioen gaat? Dan merkt ook u de gevolgen door een lagere pensioenuitkering. Omdat jongere werknemers nog een langere werkperiode voor zich hebben, hebben zij een grotere kans op herstel dan oudere werknemers die binnenkort met pensioen gaan.

6

Is er straks nog wel pensioen voor mij?

Er is voor iedereen straks nog pensioen. Wel bestaat er onzekerheid over de hoogte van het pensioen. De hoogte van het pensioen is afhankelijk van de rendementen op de beleggingen, de rentestand en de ontwikkeling van de levensverwachting. Absolute garantie over de hoogte van de pensioenen is dus niet te geven, maar voor iedereen is er een pensioen.

7

Waarvoor zijn de problemen ontstaan?

In 2008 brak er een wereldwijde financiële crisis uit. PNO Media en ook alle andere pensioenfondsen werden daar als grote beleggers door geraakt.

Daar komt bij dat we in Nederland allemaal steeds ouder worden dan tot voor kort werd gedacht. Dit betekent dat langer (en dus meer) pensioen moet worden uitgekeerd. Ten slotte is de rente historisch laag. Daardoor moeten pensioenfondsen nu meer geld in kas hebben om de pensioenen straks te kunnen uitkeren. PNO Media heeft inmiddels meer geld in kas dan voor de crisis, maar door de gestegen levensverwachting en lagere rente is toch een tekort ontstaan.

8

Hoe zit dat met die rente?

Pensioenfondsen moeten hun verplichtingen berekenen op basis van een rekenrente. Als deze rente daalt, moeten pensioenfondsen nu meer geld

in kas hebben om pensioenen straks te kunnen uitkeren. De rekenrente heeft grote invloed op de hoogte van de dekkingsgraad. Daalt de rekenrente bijvoorbeeld met 1%-punt, dan nemen de verplichtingen voor PNO Media met ongeveer 17% toe. Zonder beschermingsmaatregelen (renteafdekking) daalt de dekkingsgraad eveneens met ongeveer 17%. Bij een stijgende rente is het effect andersom. Veranderingen in de rekenrente tikken over het algemeen harder aan dan koersbewegingen van aandelen.

9

Wat doet PNO Media om uit de problemen te komen?

340 van de 550 pensioenfondsen hebben een herstelplan moeten indienen bij De Nederlandsche Bank (DNB), waaronder PNO Media. In het herstelplan staat hoe de dekkingsgraad binnen 5 jaar weer boven de minimumgrens van 104,3% kan uitkomen. Zo zijn de pensioenpremies op 1 april 2009 en 1 januari 2010 verhoogd met gemiddeld 1,9% van de pensioengrondslag. Zowel in 2009 als in 2010 zijn de pensioenen van werknemers en pensioengerechtigden niet aangepast aan de prijsontwikkeling. PNO Media voert een actief beleggingsbeleid. Op het moment dat de risico's en onzekerheden in de financiële markt opliepen, is in het derde kwartaal van dit jaar zowel het aandelen- als renterisico verlaagd. Later is de risicopositie teruggebracht tot het normale niveau. Hierdoor heeft PNO Media het stormachtige derde kwartaal van 2010 weten af te sluiten met een lichte groei van de dekkingsgraad.

PNO Media heeft het stormachtige derde kwartaal van 2010 weten af te sluiten met een lichte groei van de dekkingsgraad.

10

Waarom wordt pensioengeld door PNO Media belegd?

Pensioenfondsen beleggen om later een goed pensioen te kunnen betalen. En om de pensioenen te kunnen aanpassen aan de loonontwikkeling of prijsontwikkeling (toeslagverlening). Over een langere periode levert beleggen meer op dan alleen sparen. PNO Media moet rendement halen en verantwoorde risico's nemen om een goed pensioen te kunnen bieden tegen een betaalbare premie. Alleen sparen levert onvoldoende op.

11

Waar kan ik terecht met andere vragen over mijn pensioen?

PNO Media informeert u graag uitgebreid over de financiële situatie. Maandelijks publiceren wij onze dekkingsgraad op www.pnomedia.nl. Wilt u meer weten over uw specifieke pensioensituatie of uw pensioenregeling? Vraag dan een individueel voorlichtingsgesprek aan met één van onze pensioenconsulenten. Dat kan telefonisch via 035 625 92 90 of per mail: pensioengesprek@mpd.nl.

ER IS WAT AAN DE HAND MET UW PENSIOEN

EN WAT GAAT ER VERANDEREN?

HET NEDERLANDSE PENSIOENSTELSEL WORDT IN ONS LAND VAAK GEPRESENTEERD ALS HET BESTE TER WERELD. TOCH LIGGEN ER EEN AANTAL PROBLEMEN OP DE LOER. ER MOET EEN OPLOSSING GEVONDEN WORDEN VOOR DE STIJGENDE LEVENSV ERWACHTING. BOVENDIEN WORDT HET DOOR DE GRILLIGHEID VAN FINANCIËLE MARKTEN STEEDS LASTIGER EEN BEPAALDE HOOGTE VAN HET PENSIOEN TE GARANDEREN.

Herstelplan

Eind 2008 waren de bezittingen van PNO Media kleiner dan de toenmalige pensioenverplichtingen. Er ontstond een situatie van onderdekking. Om die reden hebben wij op 1 april 2009 een herstelplan ingediend bij De Nederlandsche Bank (DNB). Hierin werd een aantal maatregelen aangekondigd om de financiële situatie van PNO Media te verbeteren, zoals premieverhoging en het niet aanpassen van pensioenen aan de inflatie (toeslagverlening). Tezamen met het herstel van de financiële markten, zorgde dit voor een groei van de dekkingsgraad.

Beleggingsbeleid

Net als andere pensioenfondsen neemt PNO Media bewust beleggingsrisico omdat daar naar verwachting hogere rendementen tegenover staan. Over een langere periode houden we rekening met een gemiddeld rendement van 6% per jaar. Het rendement op de beleggingen zorgt ervoor dat de pensioenpremie die u en uw werkgever afdragen, betaalbaar blijft. Risico's worden scherp in de gaten gehouden. Halverwege dit jaar heeft PNO Media in het belang van de deelnemers besloten het rente- en aandelenrisico verder te verlagen. Op dat moment liepen de onzekerheden in de financiële markten sterk op (Griekenlandcrisis) en bestond er de angst voor een economische terugslag. In het najaar is de risicopositie weer teruggebracht naar het oorspronkelijke niveau.

Prestaties

Mede als gevolg van dit afdekbeleid behoort PNO Media tot de beperkte groep pensioenfondsen die het stormachtige derde kwartaal van dit jaar positief hebben kunnen afsluiten. Door de financiële prestaties van de laatste jaren is de dekkingsgraad van PNO Media dichterbij die van de grootste pensioenfondsen van Nederland uitgekomen (zie grafiek op pagina 7). Dat betekent niet dat de zorgen voorbij zijn. Onze dekkingsgraad en die van vele andere pensioenfondsen bevindt zich nog altijd onder de 100%. Vooral de snel stijgende levensverwachting en de lage rente speelt de pensioenfondsen parten en maakt het pensioenstelsel kwetsbaar.

PNO Media neemt bewust beleggingsrisico omdat daar naar verwachting hogere rendementen tegenover staan.

Pensioenregelingen krijgen vermoedelijk minder zekerheden over de hoogte van de pensioenuitkering.

Modernisering

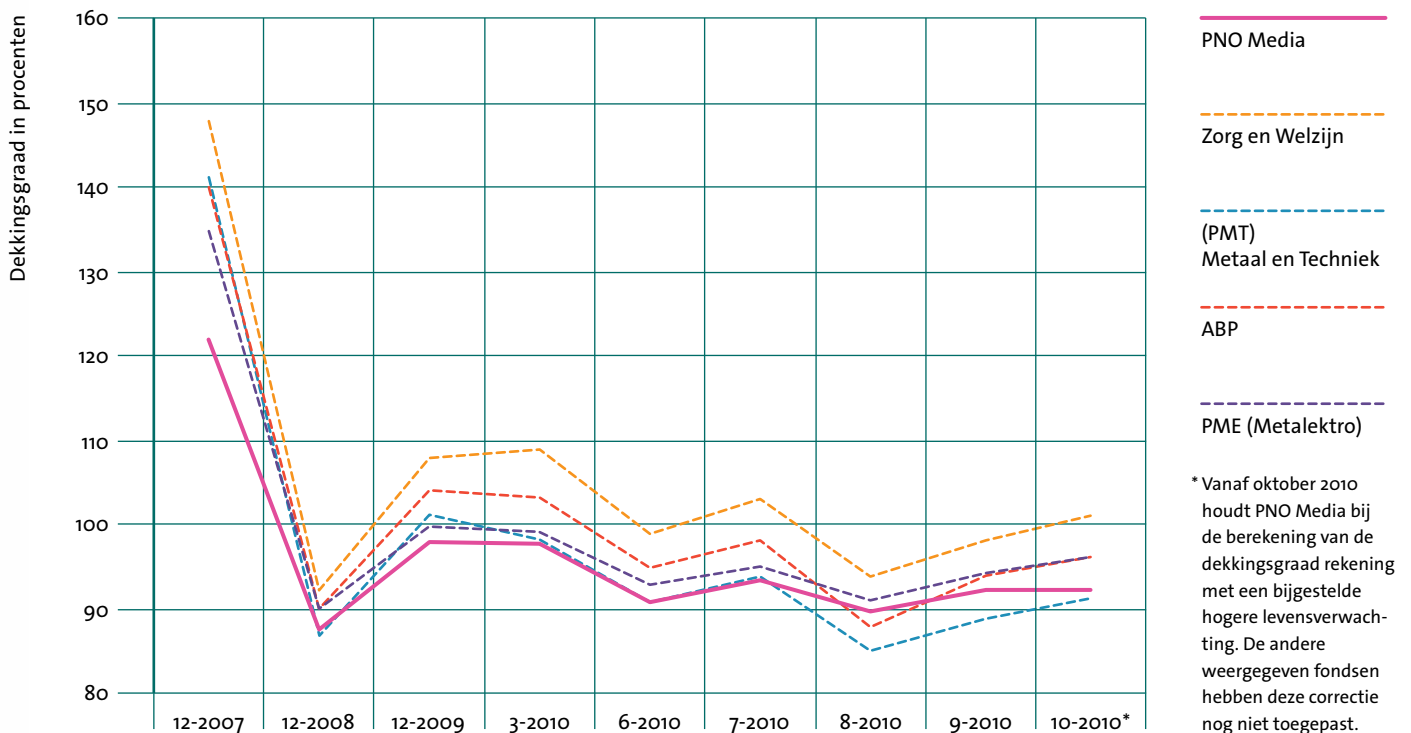
Vanuit de politiek, werkgevers en werknemers, maar ook vanuit de samenleving neemt de roep om modernisering van het pensioenstelsel toe. Om het toekomst- en schokbestendig te houden moet een nieuwe balans worden gevonden tussen ambitie, zekerheid en kosten van aanvullende pensioenen. In het juni-akkoord van dit jaar kwamen werkgevers en werknemers (sociale partners) overeen dat de AOW-ingangleeftijd in 2020 naar 66 jaar gaat en flexibel wordt. Elke vijf jaar wordt bekeken of een verdere stijging nodig is. Voor een toekomstbestendig pensioenstelsel zijn echter ook aanpassingen in het aanvullend pensioen noodzakelijk.

Minder zekerheden

Sociale partners onderhandelen op dit moment over een nieuwe pensioensystematiek. Het ziet er naar uit dat pensioenregelingen minder zekerheden over de hoogte van de pensioenuitkering gaan bevatten. Een waarde- of welvaartsvast pensioen blijft het uitgangspunt, maar op basis van voorwaardelijke pensioenaanspraken die kunnen worden aangepast als de financiële positie van een

pensioenfonds dat noodzakelijk maakt. In voor- of tegenspoed worden financiële mee- of tegenvallers door alle deelnemers van een pensioenfonds gedeeld. Om te voorkomen dat gepensioneerden teleurgesteld worden en deelnemers te hoge verwachtingen hebben van de hoogte van hun pensioen, zullen pensioenfondsen dan nog transparanter en duidelijker moeten communiceren. Met name de financiële risico's rondom pensioen moeten nadrukkelijker belicht worden.

Worden sociale partners het eens over een nieuwe pensioensystematiek, dan is het aan de overheid om het over te nemen in wetgeving. Het lijkt er hoe dan ook op dat de hoogte van toekomstige pensioenen minder zeker wordt en meer gaat afhangen van demografische ontwikkelingen en de financiële prestaties van een pensioenfonds. Dit betekent een omslag ten opzichte van het huidige stelsel waarin alleen de toekenning van de toeslagverlening voorwaardelijk is. Vasthouden aan de huidige situatie en elke modernisering uit de weg gaan, is geen optie omdat het niet leidt tot een oplossing van de huidige pensioenproblematiek.

Ontwikkeling dekkingsgraad PNO Media ten opzichte van andere pensioenfondsen

WORDT U 65? WAT NU?

STRAKS WORDT U 65 JAAR! UW VERJAARDAG IS DAN WEL HEEL BIJZONDER, WANT U KRIJGT RECHT OP EEN WELVERDIEND PENSIOEN. WEL ZIJN ER DE KOMENDE MAANDEN NOG EEN PAAR ZAKEN WAAR U UW GEDACHTEN OVER MOET LATEN GAAN.

Uw (PENSIOEN)LEVEN TOEGELICHT

IN UW LEVEN HEBBEN VERANDERING IN DE WERK- OF PRIVÉSITUATIE GEVOLGEN VOOR UW PENSIOEN. DAN IS HET GOED TE WETEN WAAR U AAN TOE BENT EN WAT U MOET REGELEN. WE ZETTEN DE BELANGRIJKSTE MOMENTEN VOOR U KORT OP EEN RIJ. WAT ER VERANDERT ALS U 65 WORDT, LEEST U IN HET ARTIKEL HIERBOVEN. DE VOLGENDE KEER BEHANDELEN WE EEN ANDER ONDERWERP!

01 WERKEN IN DE MEDIA

Grote kans dat u (vanaf 21 jaar) pensioen gaat opbouwen bij PNO Media. Uw werkgever meldt u bij ons aan. Als u al ergens anders pensioen heeft opgebouwd dat u wilt laten overdragen naar PNO Media, dan moet u binnen zes maanden na indiensttreding een verzoek bij ons indienen.

Als u 65 jaar wordt, heeft u – normaal gesproken – recht op minimaal twee uitkeringen: de uitkering die voortvloeit uit de Algemene Ouderdomswet (AOW) en het aanvullende pensioen van PNO Media. Misschien heeft u daarnaast nog recht op een pensioen dat u elders heeft opgebouwd. In dit artikel laten we dat verder buiten beschouwing.

Algemene Ouderdomswet (AOW)

Een volledige AOW-uitkering bedraagt bruto € 701,49 per maand per persoon. Dit bedrag wordt uitgekeerd door de Sociale Verzekeringsbank (SVB). Is uw partner nog geen 65 jaar en heeft hij of zij weinig eigen inkomen? Dan heeft u recht op een toeslag. Deze partnertoeslag bedraagt eveneens bruto € 701,49 per maand. Let op: Deze toeslag wordt in 2015 afgeschaft. Alleenstaanden ontvangen een hogere AOW: bruto € 1.022,85 per maand.

Feitelijk is pensioen uitgesteld loon, bedoeld voor de periode dat u niet meer werkt.

Aanvullend ouderdomspensioen

In aanvulling op uw AOW-uitkering ontvangt u van PNO Media het levenslang ouderdomspensioen. Als werknemer heeft u voor dit pensioen gedurende uw dienstverband premie betaald. Feitelijk is pensioen uitgesteld loon, bedoeld voor de periode dat u niet meer werkt. Voor de vaststelling van uw pensioen gaat PNO Media uit van een standaardvoorstel. Dit voorstel sturen wij een half jaar voor

Informatiemiddag voor aankomend gepensioneerden

Enige tijd voor uw 65ste verjaardag sturen wij u een uitnodiging voor een informatiemiddag. Tijdens deze middag informeren wij u over wat er gebeurt als u straks met pensioen gaat. Ook hebben we dan precies uitgerekend hoe hoog uw netto pensioenuitkering wordt. Die berekening wordt op de informatiemiddag uitgereikt. Er is volop gelegenheid om vragen te stellen en – indien gewenst – helpen wij u met het invullen van formulieren.

uw 65ste naar u op. De standaard situatie is als volgt:

- u gaat met pensioen als u 65 wordt;
- u gaat voltijds met pensioen en stopt dus volledig met werken;
- uw pensioen is van begin tot eind even hoog;
- als u overlijdt, krijgt uw partner partnerpensioen van PNO Media (als u vóór pensioendatum gehuwd bent of een geregistreerd partnerschap bent aangegaan).

U kunt zelf andere keuzes maken. Deze moet u dan wel uiterlijk drie maanden voordat u met pensioen gaat aan ons doorgeven.

Eerder of later met pensioen gaan

De standaard pensioenleeftijd bij PNO Media is 65 jaar. U kunt ervoor kiezen om eerder of later met pensioen te gaan. Gaat u eerder met pensioen? Dan wordt uw pensioenuitkering lager dan

Lees verder op de volgende pagina >

02 SAMENWONEN OF TROUWEN

Als u gaat trouwen of een geregistreerd partnerschap aangaat, dan is er voor uw partner een partnerpensioen als u zou overlijden. Woont u ongetrouwd samen, dan komt uw partner alleen voor partnerpensioen in aanmerking als u hem of haar tijdig bij PNO Media heeft aangemeld.

03 HUIS KOPEN

Bij het kopen van een huis hoort vaak het sluiten van een hypotheek. Als u daarbij ook kiest voor een overlijdensrisicoverzekering is het goed om te weten dat uw partner als u overlijdt – in de regel – levenslang partnerpensioen ontvangt. Mogelijk kunt u zich daardoor voor een lager bedrag verzekeren.

04 KINDEREN KRIJGEN

Een kind krijgen is een mooie gebeurtenis. Er verandert niets aan uw pensioen. Maar als u overlijdt, wilt u natuurlijk wel dat het voor uw kinderen op financieel gebied goed geregeld is. Voor hen is er wezenpensioen. Een uitkering die uw kinderen na uw overlijden ontvangen totdat zij 21 of 27 jaar (bij invaliditeit of studie) zijn.

wanneer u tot uw 65ste blijft werken. Omdat u eerder met pensioen gaat, heeft u immers minder jaren om pensioen op te bouwen. Daarbij moet uw pensioen over meer jaren worden uitbetaald. Langer doorwerken kan zo lang u wilt en levert een hoger pensioen op. Uw pensioenuitkering kunt u uiterlijk tot uw 70ste uitstellen. Als u doorwerkt na uw 65ste, hoeven wij uw pensioen over een kortere periode uit te keren. Hierdoor wordt uw maandelijkse pensioenuitkering hoger.

Kiezen voor deeltijdpensionering

Nadert u de pensioenleeftijd, maar wilt u nog niet meteen volledig met pensioen? Dan biedt PNO Media u de mogelijkheid om met deeltijdpensioen te gaan. U blijft dan gedeeltelijk werken en voor het andere deel gaat u met pensioen. Dat kan zowel voor als na uw 65ste. In overleg met uw werkgever bepaalt u hoeveel dagen u blijft werken. Kiest u voor deeltijdpensionering voor uw

65ste? Dan blijft u tot uw 65ste pensioen opbouwen bij PNO Media over het deel dat u nog werkt. Blijft u gedeeltelijk langer doorwerken na uw 65ste? Dan ontvangt u vanaf uw 65ste een AOW-uitkering van de overheid. Ook ontvangt u het aanvullend pensioen van PNO Media. Hoe hoog dat pensioen is, hangt af van het percentage dat u in deeltijd blijft werken. Op uw 70ste gaat sowieso het volledige pensioen in.

Eerst meer, dan minder pensioen. Of andersom

U kunt ervoor kiezen om te variëren in de hoogte van uw pensioenuitkering; een hogere uitkering in de eerste jaren na pensionering en daarna een lagere uitkering. Andersom kan ook. U ontvangt dan eerst een lagere uitkering en daarna een hogere. Bijvoorbeeld omdat uw partner nog werkt. De periode van de aangepaste (hogere of lagere) uitkering bepaalt u zelf. Het is wel zo dat de laatste periode uiterlijk begint op de eerste dag van de maand waarin u 70 jaar wordt. Ook geldt dat de laagste uitkering nooit lager mag zijn dan 75% van de hoogste uitkering.

Wat is ouderdomspensioen en partnerpensioen?

Ouderdomspensioen wordt opgebouwd op basis van een dienstverband en is er om werknemers die de 65-jarige leeftijd hebben bereikt, een inkomen te geven.

Het partnerpensioen is een inkomen voor de partner na overlijden van de werknemer (pensioendeelnemer). Bij pensionering kan de deelnemer ervoor kiezen een deel van het ouderdomspensioen om te ruilen voor partnerpensioen en andersom. De uitruil vindt plaats op basis van vaste ruilvoeten. 1 euro ouderdomspensioen is dus niet automatisch gelijk aan 1 euro partnerpensioen.

Meer ouderdomspensioen of meer partnerpensioen?

Wilt u meer pensioen voor uzelf? Als er sprake is van een opgebouwd partnerpensioen kunt u dit partnerpensioen uitruilen voor een hoger of eerder ingaand ouderdomspensioen. Uw partner krijgt dan minder of geen partnerpensioen na uw overlijden. Heeft u een partner, dan moet uw partner hiervoor toestemming geven. Deze keuze kunt u niet meer terugdraaien. Heeft u geen partner? Dan voeren wij de uitruil automatisch voor u uit als u 65 wordt.

Wilt u meer partnerpensioen voor uw partner? Dan kunt u een deel van uw ouderdomspensioen (tot een bepaalde grens) uitruilen in partnerpensioen voor uw partner. U ontvangt dan minder

05 UIT ELKAAR GAAN

Een scheiding is ingrijpend. Ook als het gaat om uw pensioen. Als u getrouwd bent, een geregistreerd partnerschap bent aangegaan of een bij PNO Media aangemelde gemeenschappelijke huishouding voert, dan houdt uw ex-partner na scheiding recht op een deel van uw opgebouwde ouderdoms- en partnerpensioen.

06 MEER OF MINDER WERKEN

Meer of minder werken heeft gevolgen voor uw pensioenopbouw. Als u minder gaat werken, bouwt u ook minder pensioen op. En andersom geldt dat als u meer gaat werken, u meer pensioen opbouwt. Wat u tot nu toe heeft opgebouwd blijft gewoon van u.

07 U WORDT ARBEIDSONGESCHIKT

Uw blijft pensioen opbouwen bij PNO Media op basis van 70% van uw laatstverdiende salaris. U of uw werkgever hoeft hiervoor geen premie te betalen. Die neemt PNO Media geheel voor zijn rekening.

ouderdomspensioen, maar uw partner ontvangt bij uw overlijden na uw 65ste (meer) partnerpensioen. Bij PNO Media vindt deze uitruil bij pensionering standaard plaats voor deelnemers met een partnerpensioen op risicobasis, tenzij de deelnemer dat niet wil.

Partnerpensioen op opbouw- of risicobasis

PNO Media kent meerdere pensioenregelingen. Als u deelneemt in de PNO Pensioenregeling 1 of 2 bouwt u partnerpensioen op. Komt u te overlijden na uw 65ste. Dan keren wij partnerpensioen aan uw partner uit. Neemt u deel in de PNO Pensioenregeling 3 of Minimum Producentenpensioenregeling? Dan doen wij dat alleen als u er bij pensionering voor kiest ouderdomspensioen uit te ruilen voor partnerpensioen. Besluit u op het tijdstip van pensionering geen partnerpensioen in te kopen? Dan komt uw partner bij uw overlijden na uw 65ste dus niet in aanmerking voor een partnerpensioen.

Wilt u meer weten over de keuzemogelijkheden die u heeft als u met pensioen gaat? Bezoek dan de informatie-dag voor aankomend gepensioneerden. Voor al uw vragen en/of een (kosteloos) individueel pensioengesprek kunt u terecht bij onze pensioenconsulenten. Zij zijn telefonisch te bereiken via 035 625 92 90. Mailen kan ook: pensioenbeheer@mpd.nl.

08 EEN ANDERE BAAN

Als u ergens anders gaat werken stopt de opbouw van uw huidige PNO Media-pensioen, tenzij uw nieuwe werkgever een pensioenregeling heeft bij PNO Media. Is dat niet zo, dan blijft uw pensioengeld staan totdat u met pensioen gaat. U kunt het pensioen ook meenemen naar de pensioen-uitvoerder van uw nieuwe werkgever.

09 MET PENSOEN

Als uw pensioendatum nadert, zijn er allerlei keuzes om het pensioen af te stemmen op uw wensen. U kunt eerder of later dan op uw 65ste met pensioen gaan. Ook kunt u variëren in de hoogte van uw pensioenuitkering. U ontvangt dan in de eerste periode van uw pensionering een hogere uitkering en daarna een lagere uitkering. Of andersom.

10 U KOMT TE OVERLIJDEN

Als u overlijdt, komt er veel op uw nabestaanden af. Uw overlijden kan ook financiële gevolgen hebben. Er is direct een partnerpensioen voor uw achterblijvende partner geregeld. Ook als u na pensioendatum overlijdt is er mogelijk partnerpensioen geregeld. Uw kinderen hebben tot 21 jaar (27 jaar bij invaliditeit of studie) recht op een wezenuitkering.

EXTRA PENSIOEN: HOE DOET U DAT?

WAT IS DAT TOCH MET PENSIOEN? OP HET MOMENT DAT MENSEN HUN PENSIOEN NOG KUNNEN VERBETEREN, VERDIEPEN ZE ZICH ER NIET IN. ALS HET PENSIOEN EENMAAL NADERT, NEEMT DE INTERESSE JUIST TOE. MAAR DAN IS HET VAAK TE LAAT.

Wanneer u met pensioen gaat, ontvangt u logischerwijs geen loon meer. Gelukkig krijgt u wel AOW en ontvangt u een aanvullend pensioen van PNO Media. Maar is uw opgebouwde pensioen wel toereikend? Dat hangt af van wat u later wilt gaan doen en – meer nog – op welke leeftijd u wilt stoppen met werken. Het is dan ook verstandig om regelmatig te controleren of uw pensioen groot genoeg is. Daarmee kunt u uzelf een teleurstelling besparen.

Oorzaken van een lager pensioen

Er zijn mensen die – vaak totaal onbewust – afkoersen op een pensioen dat lager is dan zij wensen en denken. Dat kan verschillende oorzaken hebben: bij een echtscheiding wordt het pensioen dat in de huwelijkse periode is opgebouwd in gelijke delen

Er zijn mensen die – vaak totaal onbewust – afkoersen op een pensioen dat lager is dan zij wensen en denken

verdeeld. Hierdoor kan het ouderdomspensioen tientallen procenten lager uitvallen. Ook kan het zijn dat u een baan heeft gehad waarin geen pensioen werd opgebouwd. In geval van tijdelijke werkloosheid ontvangt u geen loon. U bouwt dan dus ook geen pensioen op. Vergis u niet: zelfs voor tweeverdieners en carrière-makers kan het pensioen tegenvallen als u in het verleden in ongunstige pensioenregelingen pensioen heeft opgebouwd.

Geen ramp

Velen zullen zich desondanks wel redden als de pensioengerechtigde leeftijd bereikt wordt. Een pensioen dat (veel) lager is dan het laatstverdiende loon hoeft geen ramp te zijn als u het geld toch niet nodig heeft. Anderen zullen misschien dingen moeten laten waarvan zij nu juist wilden gaan genieten. Of langer moeten doorwerken dan zij aanvankelijk van plan waren. En dat is vervelend. Wellicht behoort u tot een risicogroep en wilt u de onzekerheid over uw pensioen afdekken. Die groep kan wel eens groeien omdat veel er op wijst dat toekomstige pensioentoezeggingen minder zeker worden. Door zelf een extra bijdrage aan uw oudedagsvoorziening te brengen kunt u die onzekerheid afdekken. Gelukkig zijn daar genoeg manieren voor.

Maak een pensioeninschatting

Stap vooral niet in producten waarvan u niet weet hoeveel procent van uw inleg aan kosten aan deze of gene strikstock blijft hangen, of waar u zwaar gestraft wordt als u er van af wilt. Kies simpele en transparante oplossingen die u zelf begrijpt. Voordat u überhaupt iets doet, is het raadzaam om een eigen objectieve pensioeninschatting te maken. Dat kan met behulp van het uniform pensioenoverzicht dat u jaarlijks van PNO Media ontvangt.

Gewezen deelnemers ontvangen ten minste een maal in de vijf jaar een pensioenoverzicht. Tel de opgebouwde en nog op te bouwen pensioenrechten bij elkaar op en voeg daar de AOW aan toe. Ook eventueel extra pensioen uit een levensloopregeling en/of jaaruitkering uit een lijfrenteverzekering telt u hierbij op.

Mijnpensioenoverzicht.nl

Vanaf 6 januari 2011 is er de website *www.mijnpensioenoverzicht.nl*. De site geeft inzicht in de AOW en het pensioen dat u via uw huidige werk opbouwt. Daarnaast ziet u wat u aan pensioen heeft opgebouwd in vorige banen bij uw oude pensioenfondsen of -verzekeraar. De website is dus een handig hulpmiddel bij het maken van een pensioeninschatting. *Mijnpensioenoverzicht.nl* laat niet zien wat u eventueel zelf geregeld heeft voor uw pensioen, zoals een lijfrenteverzekering.

Voer op dit totale jaarbedrag een bruto/netto berekening uit en deel het door 12 (maanden). De digitale pensioenplanner 'Mijn PNO' van PNO Media is hierbij een handig hulpmiddel en voert deze berekening volledig voor u uit. Vergelijk de uitkomst met uw vermoedelijke maandelijkse financiële wensen.

Keuzes op pensioendatum

Is de conclusie dat het te verwachten pensioen te laag is om straks de dingen te kunnen doen die u zich wenste? Dan kunt u een aantal dingen doen op het moment dat de pensioendatum nadert. De eerste en beste optie is (gedeeltelijk) doorwerken na de pensioendatum. Ieder jaar dat er langer wordt gewerkt, verkort de periode waarin pensioen moet worden uitgekeerd. Uw maandelijkse pensioenuitkering wordt hierdoor hoger. Ook zijn er op de pensioendatum een aantal individuele keuzemogelijkheden om het pensioen (tijdelijk) te verhogen (zie artikel: "Wordt u 65? Wat nu?" op pagina 8). Mogelijk weet u nu al dat deze keuzes te weinig gaan opleveren en wilt u liever niet langer werken. Dan kunt u ervoor kiezen tijdens uw werkzame leven iets extra opzij te zetten voor later.

Hoe eerder u begint met bijsparen, hoe beter u uw pensioen kunt sturen en onzekerheden uit de weg kunt ruimen.

Extra pensioenpotje creëren

Wie jong begint heeft nog vele jaren de tijd om extra pensioeninkomen te sparen. Hoe eerder u begint met bijsparen, hoe beter u uw pensioen kunt sturen en onzekerheden uit de weg kunt ruimen. De meeste pensioenregelingen van PNO Media bieden de mogelijkheid om extra pensioen in te kopen. De koopsom voor de extra pensioenopbouw wordt ingehouden op uw bruto salaris. De werkgever betaalt niet mee en moet bereid worden gevonden mee te werken aan deze mogelijkheid tot bijsparen. Naast de AOW en het pensioen zijn er de particuliere spaarvormen waarmee een oude-

Stap niet in producten waarvan u niet weet hoeveel procent van uw inleg opgaat aan kosten of waar u zwaar gestraft wordt als u er van af wilt.

dagsvoorziening kan worden gevormd. De bekendste voorbeelden zijn lijfrenteverzekeringen en banksparen. Maar ook de levensloopregeling en zelf sparen of beleggen zijn manieren om een extra pensioenpotje te creëren.

Waar u ook voor kiest, ga niet overhaast te werk. Bovendien stelt de fiscus voorwaarden en grenzen aan het opbouwen van pensioen. Wilt u meer weten over uw pensioensituatie en de mogelijkheden om extra pensioen op te bouwen? Vraag dan een (kosteloos) individueel pensioengesprek aan met één van onze pensioenconsulenten. Dat kan telefonisch via 035 625 92 90 of per mail: pensioengesprek@mpd.nl.

Pensioenplanner Mijn PNO

Met de digitale pensioenplanner 'Mijn PNO' ziet u uw persoonlijke pensioensituatie bij PNO Media en kunt u berekeningen uitvoeren. Via onze website www.pnomedia.nl logt u in op 'Mijn PNO'. Hiervoor is een wachtwoord nodig dat u via de website kunt aanvragen. Mijn PNO geeft u inzicht in uw actuele pensioensituatie bij PNO Media. Ook kunt u berekenen wat uw bruto pensioenuitkering u netto oplevert en wat de financiële gevolgen zijn van eerder stoppen met werken en het uitruilen van pensioensoorten.

PENSIOENPRODUCT VOOR ZZP'ERS

Media Pensioen Diensten (MPD) is uitvoerder van de pensioenregelingen van PNO Media. Mede op verzoek van PNO Media heeft MPD onderzoek gedaan onder zzp'ers in de mediasector. Uit dit onderzoek blijkt dat zes op de tien zzp'ers geen maatregelen hebben getroffen voor hun pensioen en daarmee grote risico's lopen. Wel hebben zzp-ers behoefte aan een goed en vooral transparant pensioenproduct, blijkt uit hetzelfde onderzoek.

PNO Media mag een dergelijk pensioenproduct van de wetgever niet aan zzp'ers aanbieden. Om hen een goed alternatief te bieden, heeft MPD gekeken naar de mogelijkheden die er in de markt zijn. Meer informatie hierover is te vinden op hun website: www.mpd.nl.

PNO MEDIA STOPT BELEGGEN IN WAL-MART

DE AMERIKAANSE RETAILER WAL-MART IS NIET BEREID HAAR GEDRAG AANGAANDE ARBEIDSRECHTEN IN DE VERENIGDE STATEN AAN TE PASSEN. OOK NIET NA HERHAALDELIJK AANDRINGEN VAN DE AANDEELHOUDERS, WAARONDER PNO MEDIA. DIT HEEFT PNO MEDIA DOEN BESLUITEN NIET LANGER TE BELEGGEN IN AANDELEN VAN DEZE GROTE AMERIKAANSE RETAILER.

Wij zien het als onze taak om niet alleen te kijken naar het rendement van onze beleggingen, maar ook om na te denken over de wijze waarop dat rendement wordt behaald. Dit noemen wij 'verantwoord beleggen'. Ons beleid hieromtrent is gebaseerd op vier pijlers: engagement, stemmen (op aandeelhoudersvergaderingen), in het uiterste geval uitsluiting en specifieke duurzame beleggingen.

Engagement betekent dat we met ondernemingen de dialoog aangaan om hun gedrag omtrent zaken als mensenrechten, milieu en corporate governance te veranderen. Als dat niets oplevert, kunnen we ondernemingen 'uitsluiten'. Dat houdt in dat wij niet meer beleggen in een onderneming. Sinds juli 2008 is met Wal-Mart gesproken over arbeidsrechten. Pogingen om het onderwerp aan te kaarten of op de agenda van de aandeelhoudersvergadering te zetten, waren tevergeefs. PNO Media heeft daarom besloten om vanwege 'schending van arbeidsrechten' de engagement met Wal-Mart te beëindigen en niet langer in de onderneming te beleggen.

Meer informatie over verantwoord beleggen door PNO Media vindt u op de website: www.pnomediaverantwoordbeleggen.nl.

VGOMEDIA WIL MEER ZEGGENSCHAP

GEPENSIONEERDEN VOELEN ZICH ONMACHTIG OMDAT ZE GEEN ZEGGENSCHAP HEBBEN IN HET BESTUUR VAN PNO MEDIA. DAT WERD DUIDELIJK TIJDENS DE LEDENVERGADERING VAN DE VERENIGING VAN GEPENSIONEERDE MEDEWERKERS VAN DE OMROEP EN ANDERE MEDIA (VGOMEDIA).

Tegen de honderd leden waren op 28 oktober jl. naar Blaricum gekomen voor een 'activistische' vergadering, zoals voorzitter Erik Boshuijzen het noemde.

Levendige discussie

Voor VGOMedia is pensioen een belangrijk onderwerp en pensioenfondsen PNO Media een belangrijke gesprekspartner. Leo Witkamp, directeur MPD (de uitvoeringsorganisatie van PNO Media), gaf een toelichting op de financiële situatie van het pensioenfonds. Prof. dr. Guus Boender, lid van de beleggingsadviescommissie van PNO Media, vertelde over de veranderingen in het pensioenstelsel die aanstaande zijn. Een saaie opsomming van feiten en cijfers? Allermint, te merken ook aan de levendige discussie die erop volgde.

Heikel punt

Een heikel punt is de invloed van gepensioneerden op de gang van zaken binnen PNO Media. Het bestuur van VGOMedia bracht een motie in stemming die invloed in het bestuur van PNO Media opeist. De motie werd met meerderheid aangenomen. Toch is het de vraag of dat snel tot resultaten zal leiden. Het bestuur van PNO Media kan zo'n eis naast zich neerleggen. Niettemin is er beweging op dit terrein merkbaar. Een wetsvoorstel dat gepensioneerden meer zeggenschap geeft binnen pensioenfondsen is aangenomen door de Tweede Kamer.

Wilt u meer weten over de activiteiten van VGOMedia of een uitgebreider verslag van de ledenvergadering? Ga dan naar hun website: www.vgomedia.nl.

Pensioen. Hoe staat u ervoor?

Wilt u weten hoe u ervoor staat? Op www.mijnpensioenoverzicht.nl vindt u met één druk op de knop een totaaloverzicht van uw pensioen en AOW.

De gegevens zijn afkomstig van alle pensioenfondsen en -verzekeraars in Nederland en van de Sociale Verzekeringsbank.

U logt in met uw DigiD. Heeft u nog geen DigiD of bent u uw gebruikersnaam en wachtwoord vergeten? Ga dan naar www.digid.nl.

Weet hoe u ervoor staat
Check het op mijnpensioenoverzicht.nl

Helder, eenvoudig en vertrouwelijk

?! mijnpensioenoverzicht.nl